1857. **No. 50.**

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 23 JUNIJ.

12 Junij 1857, no. 89. (*Staatsblad* no. 48.)

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 14 Mei 1857, no. 137, 3de afdeeling, betrekkelijk de aanwijzing van de perceelen, waaruit aarde benoodigd is voor de werken, tot verhooging en verzwaring van den Zeedijk van *de Wiel*, waarvan de uitvoering, krachtens de wet van 12 Julij 1855 (*Staatsblad* no. 102) bij Ons besluit van 7 Mei ll., no. 65, verklaard is geen uitstel te kunnen lijden;

Gelet op artikel 65 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* no. 125);

Den Raad van State gehoord (advies van den 9 dezer no. 2);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Tot uitvoering van de werken, noodig tot verhooging en verzwaring van den Zeedijk *de Wiel*, zal ten algemeenen nutte, in het publiek belang van het waterschap *de Wiel*, en ten name van dat waterschap worden onteigend de hierna aangewezen hoeveelheid aarde of specie uit de perceelen, welke mede daarbij zijn uitgedrukt, als:

KADASTRALE GEMEENTEN KOUDUM EN BALK.

UIT TE GRAVEN HOEVEELHEID GROND.		UIT DE PERCEELEN BIJ HET KADASTER BEKEND.						
Oppervlakte vierk. ellen.	Diepte ellen.	als:	ter grootte van Bunders.	Roeden.	Ellen.	Sectie.	Nommer.	TEN NAME VAN:
5000.00	2.00	Weiland	11	72	„	F.	732	Herre Popkes Steginga, te Scharl.
2178.00	2.00	id.	3	92	„	„	732	Lammert Johannes de Jong, te Mirns.
2178.00	2.00	id.	3	89	20	„	731	Denzelfde.
1072.00	2.00	id.	1	97	70	„	1087	Denzelfde.
1089.00	2.00	id.	1	97	60	„	1086	Luitjen Berends Brouwer, te Mirns.
2211.00	2.00	id.	3	96	10	„	718	Annigje Hendriks Boersma, echtgenoote van U. T. Visser, te Mirns.
2169.00	2.00	id.	3	64	80	„	717	Dezelfde.
2090.50	2.00	id.	5	95	20	„	1109	Dezelfde.
750.00	1.50	id.	„	50	40	„	716	Hendriks Berends Boersma en
600.00	1.50	id.	„	18	40	„	713	M. E. te Mirns.

welke aanwijzing hier geschiedt zoo naauwkeurig mogelijk, behoudens het meerder benoodigde wegens de mindere geschiktheid of de inklinking van den te verwerken grond.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden, aan den Raad van State, en hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst, alsmede in de *Staats-Courant* en een dagblad van de provincie *Friesland* openbaar gemaakt zal worden.

Het Loo, den 12 Junij 1857. WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. VAN RAPPARD.

Uitgegeven den *twintigsten* Junij 1857.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 19 Junij 1857 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . ƒ 12.75.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 222.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 222.00.

Leeuwarden, den 20 Junij 1857.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 15 dezer, ter kennis der ingezetenen, dat, van den 13 tot en met den 19 dezer:

1. 67 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 7, Bolsward 1, Doniawerstal 5, Ferwerderadeel 3, Franeker 1, Franekeradeel 2, Gaasterland 1, Haskerland 1, Hennaarderadeel 3, Idaarderadeel 6, Kollumerland en Nieuwkruisland 2, Leeuwarden 1, Leeuwarderadeel 2, Oostdongeradeel 3, Opsterland 1, Rauwerderhem 4, Smallingerland 1, Stavoren 1, Tietjerksteradeel 1, Wonseradeel 8, Workum 5 en Wijmbritseradeel 8, en 38 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 2, Doniawerstal 2, Franeker 1, Franekeradeel 1, Idaarderadeel 6, Kollumerland en Nieuwkruisland 1, Leeuwarden 1, Leeuwarderadeel 4, Menaldumadeel 3, Rauwerderhem 1, Sneek 1, Utingeradeel 3, Wonseradeel 4, Workum 1 en Wijmbritseradeel 7, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 5488;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Oebele Jans Oosterhof, te Gerkesklooster; IJme Baukes Alkema, te Weidum; Sape Keimpes Visser, te Roodkerk; Tjeerd Oenzes Straatsma, te Janum; Evert Feikes IJntema, te Wommels; Johannes Pieters Boelstra, te Leeuwarden; Sjoerd Sijbrens Tilma, te Jelsum; Bote Hijlkema, te Hallum (in eene Weide van Sipke Sjoerds van der Woude, te Finkum); Jurjen Lieuwes Mollema, te Blessum; Jan Hendriks de Vries, te Hemrik; Pieter Eeltjes Rollema, te Deerzum; Geeuwke Gaukes Sietzema, te Opeinde; Jacob Popkes Vriesema, te Bergum; Tjalke Aukes Frankena, te Hichtum; Haring J. Hollander, te Parrega; Tjerk Hessels de Boer, te Burgwerd; Lieuwe Reinders Bangma, te Makkum; Dirk Jacobs Noordmans, te Allingawier; Jan Bokma en Lieuwe Ketelaar, beide te Workum; Wijbe Wijbes Cnossen, te Oppenhuizen; Jan Harings Nauta, te Jutrijp; Douwe Piers Boermans, te Indijk; Pier Klazes Kramer, te Wolsum; Klaas Kornelis Witteveen, te Nijland; Jan IJpes Wiersma, te Tirns, en de Wed. Eibert Wijpkes van Popta, te Goënga;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Wijbren Heerts Walstra en Sijtze Barteles Lichtenveld, beide te Haskerdijken; Jacob Jans Meijer en Arjen K. Hagedoorn, beide te Sneek; Hage Haisma, te Bergum; Durk Hilles IJpma, te Franeker; Rimke IJntes Kingma en Thomas Jentjes Heeringa, beide te Rauwerd; Jentje Oostwoud, te Delfstrahuizen; Lammert P. Hilarides, te Pingjum; Johannes Pieters Adema, te Tjerkwerd; Sijmon Sjoerds Miedema, te Zurich; de Wed. Jacob Gerbens de Boer, te Witmarsum; Hille Nijdam, te Westermeer; Thomas Sjoerds Klaversma, te Gauw; Sijmen Sipkes Kooistra, te Folsgare; de Wed. Klaas Gerkes Walinga, te Hommerts; de Wed. Pieter Wijtzes Hoekstra, te Heeg; Pier Annes Osinga, te Indijk; Jentje Rientses Hiemstra, te Hennaard; Sikke Pieters Huizinga, te Wommels; Jacob Hilles Mulder, te Cubaard; Jan Piers Eringa, te Edens; Gerlof Gerritsen en de Wed. Simon Namles Kok, beide te Workum; Hette Jans Dijkstra, Jan Hijlkes Hijlkema en Foppe Wijbrens Kornelis, allen te Akkrum; de Wed. Riemer Louws Reinalda; Paulus Sijmens Strikwerda, Jan Pieters Terpstra en IJeb Klazes Dijkstra, allen te Winsum; Anne Annes Bergsma, de Wed. Bauke Klazes Seffinga en Jelle Jacobs Wiersma, allen te Oosterlittens; Tjeerd Theunis Suierveld en IJbe Rintjes Boschma, beide te Baard; de Wed. Reinder Taekes Zijlstra, te Oosterwierum; Doeke Jochems Oostra, te Weidum, en de Wed. Sijtze Jacobs Osinga, te Tietjerk.

Leeuwarden, den 22 Junij 1857.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter.*
A. VAN DER LAAN, *Griffier.*

PUBLICATIE.

DE **BURGEMEESTER EN WETHOUDERS** van *Leeuwarden*, gelet op art. 28 der verordening, van den 30 April 1856, afgekondigd den 27 Mei daaraanvolgende, betreffende de instandhouding, bruikbaarheid, reinheid, vrijheid en veiligheid der Openbare Wegen, Bruggen, Veren, Wateren, Vaarten, Straten, Plantsoenen, Pleinen en andere Plaatsen tot gemeene dienst van allen in de gemeente Leeuwarden bestemd, — hebben besloten, gelijk zij besluiten, bij deze, aan te wijzen tot openbare plaatsen, alwaar puinkeizel, aarde, modder of andere dergelijke stoffen mogen worden gebragt of nedergeworpen:

	VAART OF GRACHT WAARAAN DE BEDOELDE PLAATSEN LIGGEN.	Volgnommer.	OPGAVE DER PLAATSEN.
1	Van het Hoeksterend langs de Voorstraat en Nieuwestad tot de voormalige Vrouwenwaterpoort.	1	Dubb. Pijp op het noordend van de groote boog.
		2	Wal voor de Hillemasteeg en nevens het huis letter A no. 90.
		3	Vischmarktspijp, op het zuideind van de boog.
		4	Brol, op het noordeind van de beide bogen.
		5	Waagspl., op den Wal voor het huis D no. 131.
		6	Lange Pijp, op beide einden van de boog.
		7	Nieuwe Pijp, op het oosteind van de boog.
		8	Ducomartena Pijp, idem.
		9	Bij de Wester Pijp, op den Wal aan den noordwestkant.
		10	Bij de IJzeren Brug, op den Wal voor het huis letter E no. 88.
2	Van de Gracht I. bij de Dubbelde Pijp langs de Nieuweburen, Schoenmakersperk en de Boterhoek tot de Oldehoofdster Waterpoort.	11	Bij de Sparreboomsbrug, op den Wal voor het huis letter K no. 138.
		12	Bij de Wabbo Wisjes Brug, op den Wal aan den zuid-westkant.
		13	Schoenmakersperk, op den Wal voor de huizen lett. G no. 173 en no. 174.
		14	Bij de Perksbrug, op den Wal voor het huis lett. I no. 133.
		15	Boterhoek, op den Wal voor de Kalverglop.
		16	Idem idem voor den Opgang.
		17	Idem idem voor het Brandjeskl.
3	Van de Gracht I, bij de Vischmarkts Pijp langs den Eewal tot de Kettingbrug.	18	Wortelhav. Pijp, op het westeind van de boog.
		19	Hoogstr. Pijp, op het oosteind van de boog.
		20	Hofs Pijp, op het zuideind van de boog.
4	Van de Gracht I, bij de Brol, langs de Waeze tot de Huizumer Brug.	21	Berlicumermarkt, op den Wal voor de Ossekop.
		22	Over de Waeze, op den Wal voor de Blokhuissteeg en het huis letter C no. 239.
		23	Op de Waeze, op den Wal voor de Reigersstraat en het huis letter D no. 26.
5	Van de Gracht IV, bij de Aytta Brug, langs het Zwitserswaltje en de Keizersgracht	24	Bij de Druifs Brug, op den Wal tusschen die Brug en de Rhala Pijp.
		25	Keizersgracht, op den Wal voor de Kruisstraat.
		26	Idem, op den Wal voor de gedempte Keizersgracht.
6	Van de Gracht V, bij de Druifsbrug langs de Tweebaksmarkt en Turfmarkt.	27	Galileër Pijp, op het noordeind van de boog.
		28	Canselarijpijp, idem idem.
7	Buitengracht langs den Buitenoever.	29	Vijversbuurt, op den Wal voor de Weerklank.
		30	Idem, ten Zuidwesten van de Fabers Brug.
		31	Singel achter de Kazerne, nevens het huis letter M no. 248.
		32	Bij de Verwers Brug, op den Wal voor Oldegal.
		33	Bij de Vrouwenpoorts Brug, op den Wal aan den noord-westkant.
		34	Bij de Potmarge Pijp, op den Wal voor Romkeslaan.
		35	Op het eind van den Grachtswal, op den Wal voor Achter de Hoven.
		36	Bij het Meekma Brugje, op den Wal aan den noordkant.
8	Buitengracht langs den Binnenoever.	37	Oosterkaai, op den Wal voor het Droevendal.
		38	Op den Wal van den Opslag, bij den Veemarkt.
		39	Op den Wal van den Opslag, achter het Paleis van Justitie.
		40	Nieuwe Kaai, op den Wal voor de Amelandstr.
9	Vliet.	41	Zuidvliet, op den Wal voor het huis L no. 132.
		42	Noordvliet, op den Wal voor het huis lett. M no. 102 en der aan overzijden gelegen stegen.
		43	Idem, op den Wal voor het huis lett. M no. 24 en daarnevens zijnde doorgaande Steeg.
10	Dockumer Ee.	44	Camstraburen, op den Wal tusschen de huizen letter O no. 25 en no. 26.
		45	Idem, op den Wal tegen den westelijken zijgevel der Manége.

Leeuwarden, den 22 Junij 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

PARIJS, 20 Junij.

De *Moniteur* meldt, dat in eene op gisteren gehouden conferentie het traktaat is geteekend, regelende de nieuwe grensafscheiding in Bessarabie, alsmede de toestand van het Slangen-eiland en van de Delta aan den Donau.

— De prefect der Seine, de heer Hausmann, heeft in den *Moniteur* eene proclamatie tot de kiezers uitgevaardigd, waarin onder anderen het volgende gezegd wordt: „De Keizer heeft, om te kunnen regeren, eene onafhankelijke Kamer, door het volk gekozen, noodig, maar eene Kamer, die aan 's lands instellingen

verknocht is. Met afgevaardigden van een vroegeren tijd, zoude men eene gisting in de gemoederen en ongelegenheden te weeg brengen. Verscheidene kandidaten kuipen om uwe stemmen, met het doel om zoo hun een mandaat wordt verstrekt, het te weigeren. Zijne stem te schenken aan de regeringskandidaten, is de uitvoering van de grootsche ontwerpen des Keizers vergemakkelijken. Zijne stem te schenken aan de kandidaten der oppositie, is zooveel als op een weg zonder uitgang, mannen te volgen, die meerendeels geen sympathie voor het volk hebben; die in de uitoefening van hun gezag bewijzen hebben gegeven van hunne onmagt en zwakheid; die eindelijk hunne partij niet anders zouden kunnen doen zegevieren, dan ten koste van het geluk des vaderlands."

's GRAVENHAGE, 20 Junij.

Uit de memorie van toelichting bij het wetsontwerp tot herziening van het tarief op den in-, uit- en doorvoer, dezer dagen bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingekomen, blijkt, dat de voornaamste verandering, welke het thans aangeboden wetsontwerp beoogt, vooreerst betrekking heeft op het bedrag der invoerregten. Voorts worden daarbij twee belangrijke verbeteringen voorgesteld, namelijk: meer gelijkmatige belasting van verschillende met elkander verwante artikelen en meer uitbreiding van het stelsel eener heffing naar de waarde. Eindelijk afschaffing van de meeste nog bestaande uitgaande regten.

De in het voorloopig wetsontwerp aangenomen regel om het bedrag der inkomende regten zooveel mogelijk tot op 5 pCt. der waarde met afschaffing van de bestaande opcenten te brengen, is na ontvangst der adviesen van de kamers van koophandel op nieuw in overweging genomen. Met het beginsel, om zooveel mogelijk gelijkmatigheid van belasting in het tarief te herstellen en te bevorderen, hebben meest alle kamers van koophandel òf uitdrukkelijk òf stilzwijgend hare ingenomenheid betuigd. De uitbreiding, gegeven aan het stelsel om de invoerregten naar de waarde te heffen van al die goederen, waarvan zich menigvuldige soorten voordoen, is voornamelijk bij het ontwerp in toepassing gebragt op de artikelen *aardewerk*, *glaswerk* en *wollen manufacturen*, die thans nog bij het gewigt belast zijn. Ook omtrent de uitgaande regten heeft de Regering gemeend, bij deze tariefherziening eene gewigtige schrede voorwaarts te moeten doen. Van de 34 posten, nu met uitgaande regten bezwaard, zijn er 22 geheel vrijgesteld; voor sommige der 12 overblijvende wordt nog eene aanzienlijke vermindering voorgedragen.

Het voorstel van art. 3 van het wetsontwerp, om het registratie-regt der zeebrieven, tot op de helft te verminderen, heeft bij de kamers van koophandel niet veel bestrijding gevonden.

Ten aanzien van de granen heeft de Regering gemeend, met het oog op een bloot fiskaal belang, een vast regt van *f* 1.50 per last te kunnen voorstellen. De regten op de rijst zijn voor de helft verminderd.

De opbrengst der gewijzigde regten zou, naar de berekening der Regering, *f* 487,208 meer bedragen dan die van 1855.

— Het antwoord der Regering omtrent de aanmerkingen, die bij het voorloopig onderzoek in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal op het wetsontwerp tot regeling van het lager onderwijs gemaakt zijn, is thans bekend.

Art. 21, thans art. 22 geworden, is in zijnen zin en strekking behouden, alleen is in de 3de alinea eenige verandering gebragt. Deze alinea luidt alsnu: „Het geven van onderwijs in de Godsdienst wordt overgelaten aan de kerkgenootschappen. Hiervoor kunnen de schoollokalen, buiten de schooluren, ten behoeve van de leerlingen, die er ter school gaan, beschikbaar worden gesteld."

In de uitgebreide memorie van beantwoording verklaart de minister van binnenl. zaken, dat de Regering ten aanzien van de waardering van de wijze, op welke het ministerie in deze aangelegenheid zijne hoofdroeping heeft vervuld, zich niet had voorgesteld, dat de redactie van de art. 21 allen zoude hebben voldaan; dat zij zelfs niet is verrast door de hooge mate van afkeuring, welke die redactie bij eene kleine minderheid heeft ontmoet, maar dat zij zich niet had voorgesteld, dat die redactie zou zijn gebrandmerkt als de vrucht van onopregtheid, misleiding en bedrog; dat zij dergelijke uitspraak laat ter verantwoording van hen, die zich dezelve hebben veroorloofd, en het beneden zich acht, er op te antwoorden.

De minister heeft doen opmerken, dat het Bewind op zich had genomen om te onderzoeken, of er niet een middel was om aan hen, die zich, betreffende het destijds in behandeling zijnde ontwerp, voornamelijk ten aanzien van het punt van de Godsdienst, verontrust betoonden, te gemoet te komen en hun eenige bevrediging te schenken; dat eene kleine meerderheid ten onregte beweert, dat het ministerie zich bereid had verklaard om die beweging te stillen; dat het ministerie zich nimmer heeft verbonden om aan de eischen der petitionarissen te voldoen; dat het ook vermetel zoude zijn geweest, dit te beproeven, want dat niet al de petitionarissen, die verontrust waren geworden, hetzelfde beoogden of verlangden, en dat een zuiver toegeven aan hunne begeerte gewis nieuwe bezwaren van een anderen kant zoude hebben doen oprijzen.

Naar luid der memorie, was het de roeping van de Regering om te letten op hetgeen in het vorig ontwerp het meest had gehinderd, te weten, het verwaarloozen van het christelijk element, 't welk in het nationaal onderwijs tot dusverre zijne plaats had gevonden; waarvan in het bedoelde onderwerp geene melding werd gemaakt, en waarvan het weglaten, in verband met eene den toenmaligen minister van binnenlandsche zaken als ontwrongen verklaring, velen, ook die geene petitionarissen waren, zeer had geschokt en verontrust. Geruststellende verklaringen konden, bij eene dergelijke gaping in de wet, niet baten. Aan het behoud van het woord, werd, wat men er ook van zegge, veel gewigt gehecht. Had dit destijds kunnen geschieden, dan zouden toen vele bezwaren zijn opgeheven. De Regering meent, dat dit nog kan gebeuren, en heeft hare gronden in de memorie van toelichting ontwikkeld.

De minister verklaart, dat de Regering in deze aangelegenheid inzonderheid heeft te letten op hetgeen de algemeene wensch de[illegible]tie medebrengt; dat de gesplitste school, naar de gezindheden, geenszins als deze wensch moet worden beschouwd, en dat de natie prijs blijft stellen op de gemengde school, toegankelijk voor alle kinderen, zonder onderscheid van godsdienstige gezindheid; dat de Regering had te letten op het vinden van een middel, waardoor aan wezenlijke gemoedsbezwaren kon worden te gemoet gekomen, zonder afbreuk te doen aan eene wenschelijke eenparige regeling van het openbaar lager onderwijs; dat de Regering dit middel meende te kunnen vinden in de bijzondere school, en daardoor in het grondwettige spoor te blijven, maar dat niet allen tot dezen waarborg hunne toevlugt kunnen nemen, of de middelen bezitten om dergelijke scholen te stichten, en dat het in dergelijke gevallen natuurlijk was, dat de Staat welwillend te gemoet kwam en aan de ouders, door geldelijke bijdragen, datgene trachtte te verschaffen, wat hij hun in de openbare school niet kon aanbieden.

De Regering verklaart bepaaldelijk, dat zij de gemengde scholen niet anders begeert, dan dat de kinderen van alle gezindheden gerustelijk daarvan gebruik zullen kunnen maken; dat zij geene eenzijdige rigting wil gevolgd hebben en aan de meerderheid der leden, die tegen het spreken van christelijke deugden in de wet geene bekenking zouden hebben, indien men slechts tegen misbruik en verkeerde opvatting gewaarborgd konde zijn, antwoordt zij, dat zij tegen misbruik kan en zal waken, maar dat dergelijke vrees geenszins het behoud van uitdrukkingen behoort te beletten, die allen bedoelen, ofschoon zij ook door niemand worden genoemd.

HARLINGEN, 21 Junij.

In de zitting van den Gemeenteraad, op donderdag avond ll., bragt de commissie van onderzoek, bestaande uit de heeren J. Foeckens, J. van Hulst en G. Valckenier, rapport uit over de vroeger ingekomene missives van de spoorwegcommissie alhier en van de heeren Ovink en Schellwald. Naar aanleiding van dat rapport en van het gunstige advies op eerstgenoemde missive, is door den Raad besloten, den heer burgemeester te magtigen, om, na bekomene toestemming van heeren Ged. Staten dezer provincie, op de aan te leggen spoorwegen in de N. en O. provincie des Rijks in verbinding met Noord Duitschland, voor deze Gemeente in te schrijven de som van *drie honderd duizend gulden.*

Zoo ver wij weten is Harlingen dus de eerste der belanghebbende steden, die tot een vast besluit van deelneming in deze hoogstbelangrijke zaak is gekomen.

— De luit. kolonel Engelbregt, kommandant van het 7de regement infanterie, keerde vrijdag middag l.l. alhier terug met het te 's Hage versierde vaandel van genoemd regement. Toen de kommandant te Amsterdam aan boord stapte van de met vlaggen versierde stoomboot *Harlingen*, werd ZHEGestr. aangenaam verrast, naar Friesland te zullen worden overgevoerd, door één van Neêrlands dapperen, die voor vijf en twintig jaren Antwerpens vijfhoek op zulk eene schitterende wijze verdedigden. De borst van den kapitein der stoomboot, B. W. van der Meer, toch prijkte met de teekenen, die getuigden, dat hij aan de verdediging der citadel had deelgenomen.

Bij aankomst alhier was het garnizoen, behoorende tot het 7de regement, onder de wapenen, en de militairen, waaronder nog enkele citadel-verdedigers waren, [illegible] het genoegen, dat het versierde vaandel voor hen werd ontplooid, als een teeken van den moed en de volharding van Neêrlands vroegere krijgshelden. Vervolgens werd door hen het vaandel in parade naar het Heeren Logement gebragt, van waar de luit.-kolonel Engelbregt, na eenig oogenblikken vertoevens, de reis naar Leeuwarden heeft voortgezet.

SNEEK, 19 Junij.

In eene buitengewone teregtzitting der arrondissements-regtbank alhier, werd woensdag jl. de onlangs door Z. M. benoemde substituut-griffier bij genoemde regtbank, de heer mr. B. J. Vos, plegtig als zoodanig geïnstalleerd, en nam gemelde heer, na eedsaflegging en het houden eener gepaste rede, zitting in het regters-collegie.

LEEUWARDEN, 22 Junij.

Vrijdag jl., 's namiddags ten 5 ure, had aan de hier in bezetting liggende bataillons van het 7de regement infanterie de voorstelling plaats des vaandels van dat regement, dat woensdags jl. op de paradeplaats te 's Hage, op verlangen des Konings, met de door wijlen den generaal der infanterie baron Chassé gedragen medaille der citadel van Antwerpen is versierd geworden. Nadat de luit.-kolonel Engelbregt, kommandant van het regement, en de kapitein Hamming, regements-adjudant, met de drie hun vergezeld hebbende onder-officieren, uit Holland, over Harlingen, waren aangekomen, schaarden zich achtereenvolgens op het paradeplein voor het Paleis van Justitie de genoemde bataillons, benevens de beide hier garnizoen houdende eskadrons van het 3de regement dragonders, de officieren der schutterij en een achttal ingezetenen, die aan de verdediging van den vijfhoek hadden deelgenomen, terwijl mede verschenen de heeren Commissaris des Konings en burgemeester en wethouders der gemeente. Onder begeleiding van eene kompagnie infanterie, voorafgegaan door het muziekkorps der schutterij, werd alsnu het vaandel, door den adjudant-onderofficier Olt gedragen, op de paradeplaats gebragt en daarop door den luit.-kolonel Engelbregt, met eene toepasselijke, hartelijke aanspraak, aan de zich in carré gevormd hebbende troepen voorgesteld. Onder het spelen der muziek defileerden de troepen vervolgens voor het vaandel, dat daarbij door den luit.-kolonel Engelbregt werd gehouden. Na afloop der parade sprak Z.H.E.G. de oude strijders toe en werden de officieren van het garnizoen aan Z.H.E.G. voorgesteld, terwijl het vaandel, insgelijks weder onder begeleiding van eene kompagnie infanterie en de muziek der schutterij, naar het hôtel *de Nieuwe Doelen* werd teruggebragt, waarvoor vervolgens eene eerewacht werd geplaatst. — Eene talrijke menigte woonde het militaire schouwspel bij, dat door het schoonste weder werd begunstigd.

Zaturdag ochtend is het vaandel weder naar Groningen gebragt.

De acht oude strijders, zijnde H. S. Draisma, P. van der Kam, U. Wierenga, A. van Gelderen, H. Rademaker, J. Sjoerdsma, K. Ledekerken en R. Polak, werden 's avonds, voor rekening van de heeren Commissaris des Konings en burgemeester (op uitnoodiging van welken laatste zij mede bij de plegtigheid waren tegenwoordig geweest), in het logement *de Nederlanden* onthaald. Zij werden later met een bezoek van den heer burgemeester vereerd, die eene warme toespraak tot hen rigtte, en bleven nog eene poos in gepaste vrolijkheid en onder het bespreken der roemrijke gebeurtenis van 1832 bijeen.

— Bij de zaturdag jl. ten gemeentehuize alhier plaats gehad hebbende aanbesteding van het vernieuwen der Tuinsterbrug en het verwijden van de doorvaart aldaar, is het laagst ingeschreven door den heer J. D. Ruitenschild alhier, voor de som van *f* 6450. Daar deze som echter het daarvoor op de begrooting geraamde cijfer overtreft, zal de Raad hieromtrent, naar wij vernemen, in eene donderdag aanstaande te houden vergadering, nader moeten beslissen.

— Door de Provinciale Commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt is in hare jongste vergadering tot heelmeester ten platten lande bevorderd de heer S. Brinkhuis, van Leeuwarden.

— Z. M. heeft goedgevonden, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen aan E. R. baron van Asbeck, als kapitein kommandant bij de dienstdoende schutterij te Bolsward, en zulks wegens verandering van woonplaats.

— Op den 18 dezer zijn te Kopenhagen uitgewisseld de acten van bekrachtiging op de verdragen nopens den afkoop van den Sondtol, respectivelijk den 14den Maart en den 17 April jl. tusschen Nederland en Denemarken gesloten, en dezerzijds bij de wet van den 12den Junij jl. *(Staatsblad* no. 45*)* goedgekeurd.

Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Gouda is, uit het bevorens gemelde twaalftal, geformeerd het volgend zestal van predikanten, alphabetisch gesteld: dd. H. C. N. van Amerom, te Bolsward; W. T. van Griethuysen, te Waddingsveen; J. Hooykaas Herderscheé, te Nijmegen; A. Moens, te Edam, U. J. W. Roldanus, te Leerdam, en C. F. Zeeman, te Welsum.

— Te Langweer is beroepen ds. J. Engelsma Mebius, predikant te Paesens.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

MADRID, 21 Junij.

De Regering heeft er in mogen slagen, hare eischen door Mexico te zien erkend.

PARIJS, 21 Junij. ('s avonds.)

De verkiezingen hebben heden te midden van de grootste kalmte een aanvang genomen. De dag is niet door het minste voorval gekenmerkt geworden. De stemopneming is ten 6 ure gesloten, om morgen te worden hervat. De stemmen, dezen eersten dag uitgebragt, zijn talrijk geweest.

LONDEN, 22 Junij.

Berigten van de Kaap de Goede Hoop, loopende tot den 29 April, houden in, dat de Gouverneur het Parlement had geopend. In zijne aanspraak bij die gelegenheid, betuigde hij zijne tevredenheid over het duitsche legioen. De inkomsten waren begroot op £ 387,000 en werden toereikende geacht tot bestrijding der kosten van onderhoud van gemeld legioen. De handel in de kolonie was levendig.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 22 Junij.

NEDERLAND	W. Schuld	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{15}{16}$
Dito	Dito	3	„	$76\frac{3}{4}$
Dito	Dito	4	„	$96\frac{13}{16}$
Dito	Amort.Sijnd.	$3\frac{1}{2}$	„	
Dito	Hand-Maats.	$4\frac{1}{2}$	„	160
SPANJE	Obligatien	$1\frac{1}{4}$	„	$25\frac{5}{8}$
Dito	Dito	3	„	$42\frac{3}{4}$
Dito	Binnenl. 6/m.	3	„	$38\frac{9}{16}$
PORTUGAL	Obligatien	3	„	$46\frac{3}{16}$

RUSLAND	Obl. H. & C° 1798/1816	5	pCt.	$105\frac{1}{4}$
Dito	„ Dito 1828/1829	5	„	
Dito	„ Dito	$4\frac{1}{2}$	„	
Dito	„ Dito	4	„	88
Dito	„ S. & C°.	4	„	$87\frac{1}{2}$
OOSTENRIJK	Metalliek	5	„	$77\frac{11}{16}$
Dito	Nationale	5	„	$79\frac{1}{8}$
Dito	bet. Amst.	5	„	89
Dito		$2\frac{1}{2}$	„	$40\frac{1}{4}$

N. 5 pCt. Russen bij S. & Co. 5de serie $98\frac{1}{8}$, 6de serie $99\frac{3}{8}$, Portugal 3 pCt. (1856) $45\frac{5}{16}$, Russ. Spoorw. Aand. *f* $77\frac{3}{4}$.

LONDEN, 22 Junij. Consols $93\frac{1}{8}$.
PARIJS, 22 Junij. Rente 3 pCt. 68.65.

LONDEN, 22 Junij. Van vreemde Tarwe was heden een ruimen aanvoer ter markt; de handel was traag. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 4270 Runderen, die £ 2 lager. en uit 360 Kalveren en 27,600 Schapen, die beide bijna onverkoopbaar waren. — Boter (friesche) 99/, (groninger) 85/, (hollandsche) 84/.

AMSTERDAM, 22 Junij. Tarwe *f* 5 en Rogge *f* 8 hooger. — Koolzaad op 9 vat op het najaar $86\frac{1}{2}$ p. v., op het voorjaar 87 p. v. — Raapolie, vliegend *f* $51\frac{1}{2}$, op 't najaar *f* 51. Lijnolie, vliegend en op het najaar *f* 45.

LEEUWARDEN, 19 Junij. Boter *f* 42. Aanv. 1426 $\frac{1}{4}$, 303 $\frac{1}{8}$, 121 $\frac{1}{16}$ vat.
Kaas - 20 à *f* 30. Aanv. 10,240 Ned. ponden.

De aanvoer van Vee en de besteede prijzen waren als volgt: 676 Runderen, als: 54 vette Koeijen *f* 110 à *f* 400, 260 melke *f* 70 á *f* 185, 24 vare *f* 85 à *f* 155, 56 Vaarsen *f* 65 à *f* 114, 34 Pinken *f* 35 à *f* 56, 19 Ossen *f* 85 à *f* 215, 19 Stieren *f* 45 à *f* 165, 210 vette Kalveren *f* 8 à *f* 44; — 281 Varkens, als: 26 vette *f* 52 à *f* 76 en 29 magere *f* 20 à *f* 55, 33 vette Biggen *f* 22 à *f* 36, 193 magere *f* 6 à *f* 22; — 1134 Schapen, als: 520 vette *f* 14 à *f* 32, 84 melke *f* 9 à *f* 18 en 190 Weidschapen *f* 6 à *f* 13, 10 Rammen *f* 12 à *f* 16, 330 Lammen *f* 5 à *f* 10, zoomede 15 Werkpaarden *f* 30 à *f* 210. De handel was over het geheel traag en konden de prijzen van de vorige week niet bedongen worden.

GRONINGEN, 19 Junij. Tarwe *f* $7\frac{1}{2}$, Rogge *f* $4\frac{1}{2}$ en Boekweit *f* $7\frac{1}{2}$ hooger, Garst met weinig handel, Haver iets hooger wel te plaatsen, Boonen wel zoo aangenaam, Gort stil. — Raapolie prijshoudend.

VERGADERING VAN DE PROVINCIALE COMMISSIE VAN LANDBOUW op **Donderdag** den 25 Junij e. k., des namiddags te $4\frac{1}{2}$ ure aan, het Gouvernementshuis te Leeuwarden.

De Secretaris van de Commissie voornoemd,
Mr. E. JONGSMA.

De SUBKOMMISSIE van WELDADIGHEID te *Leeuwarden*, in het vaste
vertrouwen, dat het bestaan van eene Maatschappij van Weldadigheid voor Ne-
derland van het uiterste belang is, vleit zich, dat het oogenblik thans is gekomen,
om werkzaam te moeten zijn, om de bestaande door doelmatige wijzigingen en
veranderingen te doen voortduren.
Zij heeft daarom gemeend hare Leden hierop opmerkzaam te mogen maken en
te verzoeken de aan hen tot dat einde toegezonden Stembilletten wel te willen in-
vullen en die ingevuld te willen teruggeven op den 25 of 26 Junij e. k., ten
einde mede tot dat doel bevorderlijk te zijn.
De ondervinding van zoovele jaren heeft doen uitkomen, dat dezelve wel is
waar belangrijke veranderingen zal moeten ondergaan, doch de zwarigheden daar-
aan verbonden, vleit zij zich, zullen hen niet terughouden, zooveel in hun is
mede te werken, om die Maatschappij dát te doen zijn, wat men met regt daar-
van kan verwachten.

Leeuwarden, 19 Junij 1857.

De Subkommissie voornoemd,
de HAAN HETTEMA, *Voorzitter*.
FREIJER, *Secretaris*.

LATIJNSCHE SCHOOL TE DOCKUM.

Namens Curatoren heeft de Ondergeteekende, Rector der Latijnsche School te Dockum, de eer aan belangstellenden te verwittigen, dat het gewone **Zomer-Examen** der Leerlingen afgenomen zal worden op Maandag, den 29 Junij e. k., des voormiddags te tien uur op het Raadhuis der stad; en dat de promotie en prijsuitdeeling plaats zullen hebben des namiddags te drie uur in de Kerk der Vereenigde Christelijke Gemeente.

De Leerling der eerste klasse J. J. Kuipers zal alsdan, met een prijs begiftigd, tot de Hoogeschool bevorderd en eervol ontslagen worden; waarna hij de door hem opgestelde redevoering zal voordragen. Verder zullen prijzen worden uitgedeeld aan den primus van iedere klasse: In de derde klasse, aan W. G. Reddingius. In de vierde klasse, aan G. I. Pruim. In de vijfde klasse, aan P. de Boer. In de zesde klasse, aan A. V. Siebinga.

Tot het bijwonen van het Examen en de Promotie worden alle Voorstanders der Oude Letteren en verdere belangstellenden beleefdelijk uitgenoodigd.

Dockum, den 23 Junij 1857. Dr. R. KRUIZINGA HOMAN.

INSTITUUT: SLOOTEN.

De **Vacantie** aan deze Inrigting van Opvoeding en Onderwijs begint **Woensdag**, den 15 Julij e. k.

Ouders of Voogden, die voor hunne Zoons of Pupillen alsnog eene plaats voor den volgenden jaarcursus wenschen te bespreken, worden minzaam uitgenoodigd zich daartoe zoo spoedig mogelijk aan te melden.

Het **programma** is, op franco aanvrage, te bekomen bij de HH. J. CAMPEN, Boekh. te Sneek, en L. SCHIERBEEK, Boekhandelaar te Leeuwarden.

POUTSMA.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Sneek van den 17 Junij 1857 is DOUWE DOUWES van der WERF, Scheepstimmerman, wonende te Sneek, wegens zwakheid van verstandelijke vermogens, op eigen verzoek, gesteld onder Curatele.

Sneek, den 18 Junij 1857.

De Officier van Justitie te Sneek,
P. S. NOIJON.

*** Ondertrouwd:
Leeuwarden, 18 Junij 1857. W. J. IJPMA met M. MEINDERSMA.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd te Weidum, den 18 Junij 1857:
GABE P. van ASPEREN, van *Warga*, met
JETSCHE P. KALMA, van *Jorwerd*.

*** Getrouwd te Bolsward, den 21 Junij 1857:
D. W. WIEBES, *Logementhouder*, en
R. MESDAG.

*** Bevallen van eene Dochter H. B. te WINKEL, hartelijk geliefde Echtgenoote van

De Rijp, 14 Junij 1857. J. de VERWER.

*** Heden beviel van een welgeschapen Zoon, B. NIKKELS, geliefde Echtgenoote van

Deventer, 17 Junij 1857. P. G. CATH.

HEERENVEEN, den 20 Junij 1857. Heden beviel van eene Dochter Vrouwe A. van BEIJMA thoe KINGMA, geb. Noijon.

*** Bevallen van eene Dochter G. E. LANGEMEIJER — Tulleners.
Leeuwarden, 21 Junij 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene Dochter M. van SLOOTEN, Echtgenoote van
Leeuwarden, den 22 Junij 1857. K. E. EIJZENGA.

*** Heden overleed onze eenig geliefde Zoon REINDER, in den ouderdom van naauwelijks drie maanden.

Berlikum, den 13 Junij 1857.
S. R. VELLINGA.
A. A. ANEMA.
Eenige kennisgeving.

*** Op nieuw trof ons een zeer gevoelige slag; onze geliefde en veelbelovende Nicht GRIETJE VELLINGA, die 12 jaren aan onze leiding was toevertrouwd, en die wij om haar beminnelijk karakter als een eigen Kind lief hadden, stierf heden na een geduldig lijden van 7 maanden, in den jeugdigen leeftijd van 14 jaren en ruim 6 maanden, tot innige droefheid van ons, hare Grootmoeder en verdere Betrekkingen.

Wommels, den 15 Junij 1857.
L. R. KRINS.
T. KRINS — Hoedenburg.

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid de ons voor 24 dagen geschonkene Lieveling.

Leeuwarden, den 15 Junij 1857.
S. DRAISMA van VALKENBURG.
A. J. A. van VALKENBURG — de Jong.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed ons Dochtertje, bijna twee maanden oud.

Bolsward, 19 Junij 1857.
P. J. FENNEMA.
E. FENNEMA — Hoekstra.

LEEUWARDEN, 20 Junij 1857. Heden overleed, in den ouderdom van bijkans 20 jaren, PIETER IJPEIJ, hartelijk geliefde Zoon van Mr. A. IJPEIJ en Vrouwe E. S. A. W. IJPEIJ — Wierdsma.

*** Heden morgen ten vier uren overleed, in den ouderdom van 38 jaren, mijn geliefde Echtgenoot FREDERIK HENDRIK BERSMA, Genees-, Heel- en Vroedmeester alhier.

Oudebildtzijl, den 20 Junij 1857. IJ. BERSMA — Kuperus.

LIEVE VROUWEN-PAROCHIE, den 20 Junij 1857. Heden in den vroegen morgen overleed zacht en kalm, na eene kortstondige, doch hevige ongesteldheid, mijne dierbare Echtgenoote EKE TÆKELES WIERSMA, 76 jaren oud. Ruim 39 jaren was zij met mij in den echt vereenigd. Hoewel dankbaar voor het langdurige bezit van haar, is ons dit een zware slag; zes Kinderen met de hunnen verliezen in haar een liefdevolle Moeder en Grootmoeder, ik eene onvergetelijke Gade, en velen eene deelnemende Vriendin; doch een hooger opzien lenigt onze smart.

Algemeene kennisgeving. ABE H. HESLINGA.

*** Werd voor *zeven* weken mijn hart diep gewond door den dood van mijn' geliefden Echtgenoot, die wonde werd den 19 dezer verder opengereten door het overlijden van mijn jongste Kind SIJBRANDINA, pas *zeven* maanden oud.

St. Anna-Parochie, den 22 Junij 1857.
T. van ANDRINGA,
Wed. Stellingwerff.
Algemeene kennisgeving.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 16 tot en met den 22 Junij 1857 aangegeven: 19 Geboren. 14 Overleden. Gehuwd 1 paar.

ERRATUM. — In de advertentie, betrekkelijk het faillissement van ANE GERRITS DONIA, Koopman en Winkelier te Tirns (voorkomende in het vorig no. dezer Courant), staat de opening van hetzelve vermeld op den zeventienden Junij, hetwelk had moeten zijn: **den zestienden Junij ll.**

— In de advertentie van Burgemeester en Wethonders van Opsterland, houdende Bekendmaking eener Geldleening, groot *f* 53,000 (voorkomende in het Bijvoegsel van ons vorig no.), staat aan het slot: „wanneer deze leening tegen 4 pCt. niet wordt volgeteekend komen de inschrijvers daarin het eerst in aanmerking, bij de alsdan aan te kondigen Geldleening tegen 4½ pCt."; zulks had moeten zijn: tegen **vier een-tweede percent.**

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van LEEUWARDEN maken, bij deze, bekend, dat de **JAARMARKT** zal beginnen op Woensdag den 8 Julij 1857; dat alle Kooplieden en Kramers, welke dezelve met Kramen en Disschen verlangen bij te wonen, zich tijdig vóór den aanvang der Kermis, in persoon of met *vrachtvrije* brieven, aan den Heer Commissaris van Policie, hebben aan te melden, ten einde de plaatsen, naar behooren, zullen kunnen worden geregeld;

Dat, op Maandag den 13 daaraanvolgende, zullen worden verharddraafd:

Twee ZILVEREN DESSERT TROMMELTJES met DITO BLAADTJES, tot PRIJS, en
Een ZILVEREN SUIKERMANDTJE met Twaalf DITO LEPELTJES, tot PREMIE,

door Paarden tot genoegen van Heeren Keurmeesters en welke alhier geenen Prijs, bij gelegenheid der Jaarmarkt aangeboden, hebben gewonnen.

De inschrijving zal geschieden op het Gemeentehuis, ten zelfden dage, des voormiddags te tien ure, en de monstering te elf ure precies; zullende degenen, welke niet ten bepaalden tijde tegenwoordig zijn, van de mededinging zijn verstoken.

De Harddraverij zal beginnen des namiddags te half drie ure.

Leeuwarden, den 20 Junij 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. de WAL.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van GAASTERLAND,

Gelet op het regt van de Floreenpligtigen van de dorpen Wijckel, Sondel, Nijemirdum en Oudemirdum, wie gezamentlijk mede-eigenaren zijn der Tacozijl,

Gehoord het eenstemmig verzoek van de Gemagtigden van zoo evengenoemde Floreenpligtigen, ter hunner oproeping, om verslag te doen aan hen van de Rekening en Verantwoording van Ontvangsten en Uitgaven, sedert 1848 gehad bij, en gedaan door de Gemagtigden van den eigenaar der Tacozijl, ter ontvangst van het aan dien eigenaar verschuldigde, en ter betaling van het door hem verschuldigde;

Overwegende, dat het regt van mede-eigendom der Tacozijl van de Floreenpligtigen der vier genoemde Dorpen vordert, dat zij gezamentlijk op denzelfden tijd en plaats bijeenkomen,

Roepen op de Floreenpligtigen van de dorpen Wijckel, Sondel, Nijemirdum en Oudemirdum, om te zamen te komen te Balk, in het Gemeentehuis van Gaasterland, op Maandag den 29 Junij 1857, des voormiddags elf ure, ten einde: niet alleen aan te hooren het Verslag hunner gelastigden, maar ook de Voorstellen, ten gevolge dit verslag te doen, en te besluiten omtrent deze Voorstellen.

Balk, den 15 Junij 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. de JONG, *L. B.*
W. J. HEMSING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van WIJMBRITSERADEEL brengen ter kennis van belanghebbenden, dat het **Kohier van Omslag**, tot hoeding van een gedeelte der kosten van slatting van de *FranekerSneeker-Zeilvaart* voor het jaar 1857, van af den 24 Junij e. k., gedurende 14 dagen ter inzage zal liggen ter Secretarie der Gemeente, en dat de bezwaren daartegen vóór den 22 Julij daaraanvolgende, aan het Gemeente-Bestuur hooren te worden ingeleverd.

Sneek, den 20 Junij 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
M. BAKKER.
De Secretaris, S. WIJBENGA.

HET PLAATSELIJK BESTUUR van RAUWERDERHEM maakt bij deze bekend, dat een nieuw opgemaakte Legger, betreffende het onderhoud van de zoogenaamde **oude Haven** te Irnsum ter visie zal liggen ter Secretarie te Rauwerd, gedurende *twee* maanden, van af den 24 dezer, en reclames daartegen, op gezegeld papier binnen *éene* maand, na dien termijn, bij voornoemd Bestuur kunnen worden ingediend.

Rauwerd, den 20 Junij 1857.

Het Plaatselijk Bestuur voornoemd,
O. E. HOUTSMA.
De Secretaris, E. ADEMA.

BEKENDMAKING.

HET POLDER-BESTUUR *van den Veenpolder van Echten, in de gemeente Lemsterland*, maakt mits dezen bekend, dat, ingevolge het Reglement van evengenoemden Veenpolder, de Rekening van Ontvang en Uitgaaf over den tijd van af den 11 October 1855 tot den 1 Mei 1857, gedurende acht dagen van af heden, ten Kantore van den Ontvanger E. H. Kluwer te Echten, ter visie van de Ingelanden is nedergelegd.

Lemmer, den 23 Junij 1857.

Het Polder-Bestuur voornoemd,
C. SLEESWIJK, *Voorzitter*.
F. O. SLEESWIJK, *Secretaris*.

WEG VAN SLOTEN NAAR TERBANDSTERSCHANS.

DE COMMISSIE voor het leggen van een Kunstweg van *Sloten* naar *Terbandsterschans*, brengt ter openbare kennis:

a. dat het gedeelte van den Weg, strekkende van den Straatweg bij *Tjerkgaast*, over het *Noedveld*, tot den weg naar *St. Nicolaasga*, voor de passage is **OPENGESTELD;**

b. dat het volgend gedeelte van den Weg, strekkende van juistgemeld punt, door *St. Nicolaasga* naar het *Huis ter Heide*, tot nadere aankondiging is **GESLOTEN** voor de passage met rijtuigen en vee.

Langweer, den 22 Junij 1857.

De Commissie voornoemd,
Van de WOESTIJNE VOERMAN, *L. Voorzitter*.
W. B. van der VEEN, *Secretaris*.

FRIESCHE GAZ-MAATSCHAPPIJ.

De Heeren Aandeelhouders in de Friesche Gaz-Maatschappij te Leeuwarden worden verwittigd, dat de jaarlijksche **Vergadering** dit jaar zal plaats hebben op Donderdag den 23 Julij 1857, des namiddags ten 1 uur, aan het locaal der Gaz-Fabriek. — De punten van behandeling zijn:

1°. Verslag van den Gérant over den stand der Fabriek.
2°. Afsluiting der Rekening over het dienstjaar 1856.
3°. Bepaling van het uit te keeren Dividend over het loopende jaar.

De Gérant, A. HARMENS.

DE ADELAAR.

BRAND-WAARBORG-MAATSCHAPPIJ,

GEVESTIGD TE AMSTERDAM.

De Maatschappij verzekert tegen Brandschade en gevolgen van dien, alle soorten van Roerende en Onroerende goederen en zulks tegen vaste Onderlinge Premien, welke door de geringe administratie-kosten zeer laag zijn gesteld, als: Woonhuizen per 1000 gulden *f* 0.50, Inboedels *f* 0.75, Winkelhuizen *f* 0.60 tot *f* 0.80, Winkelgoederen *f* 0.80 tot *f* 1.25, Pakhuizen *f* 1, Windmolens *f* 2.50 tot *f* 5, alsmede Fabrieken, Boerderijen, Reeuw en Beslag en Inboedels in dezelve, alles tot zeer lage premien.

De administratie-kosten zijn onder de premien begrepen, terwijl geen inleggeld wordt gevorderd. Inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer JOHs. MEIJER Jr. te Harlingen, Hoofd-Agent voor de provincie Friesland. Bij genoemden Hoofd-Agent is reeds bijna voor een kapitaal van *vijfmaal honderd duizend gulden* ingeschreven.

Deze zoo buitengewoon toenemende Maatschappij verdient eene bijzondere aanbeveling daar de ingeschreven som ten volsten wordt uitbetaald zonder korting. — en tevens om de roijale en spoedige wijze waarop de geledene schade wordt geregeld en betaald. Zie de dankbetuiging voorkomende in het *Handelsblad* van 19 Maart 1857.

De bovengenoemde is alle *Maandags* te spreken te Franeker in de Korenbeurs, van 's voormiddags 12 tot 1 uur, en na dien tijd bij de Jager, in de Aardappelbeurs aldaar, tot uiterlijk 8 uur; *Woensdags* ten zijnen Kantore op de Brouwersgracht te Harlingen; *Vrijdags* te Leeuwarden bij Struiks op het Schavenek in het Bolswarder Veerhuis.

Publieke Verkoop van een Turfschip.

De Notaris DE JONG te Wommels zal, ten verzoeke van den Heer HOEKSTRA aldaar, Woensdag 24 Junij 1857, 's namiddags 3 uur, ten huize van den Kastelein Struiksma te Wommels, finaal verkoopen:

Een uitmuntend, zoo goed als nieuw, TURFSCHIP, genaamd *de Jonge Jan*, groot 22 Ton (in 1853 nieuw uitgehaald), met Zeil, 2 Fokken, Kloeten, Boomen, enz; dadelijk te aanvaarden en te betalen; staande op *f* 927.

VERKOOPING van GREIDLANDEN ONDER *GROUW* EN *WARREGA*. — De Notaris P. BOLTJES te Grouw zal, publiek, onder uitloving van strijk- en verhooggeld, ten huize van Jan Gorter, Kastelein te Grouw, op Zaturdag den 27 Junij 1857, des namiddags ten 3 uur, verkoopen:

1. Een stuk GREIDLAND nabij Koldijk, onder Grouw, *de Vier* genaamd; in gebruik bij de Wed. Nestra.
2. $\frac{1}{10}$ GEDEELTE in een perceel HOOILAND aldaar, *de 12 mad* genaamd; massaal met Jauke Halbertsma.
3. Een stuk GREIDLAND onder Warrega, *de Vijfdehalf* genaamd.
4. Een perceel GREIDLAND aldaar, *de Vierdehalf* genaamd.

De beide laatste perceelen zijn in gebruik bij Jolle Nauta, terwijl alle perceelen breeder zijn vermeld in Billetten, welke met inlichting der verkoopsvoorwaarden, zijn te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

GRASVERKOOPING.

T. KOOPMANS te Beetsterzwaag zal de gewone GRASVERKOOPING houden: te *Beetsterzwaag*, ten huize van L. BOUMA, op Maandag 29 Junij e. k., des **middags 12 ure**, (in plaats van ten 2 ure).

VERKOOPING van KOOLZAAD en GRAS, op Maandag 29 Junij 1857, des namiddags 2 ure, in *de Zwaan* te Makkum, als: 1-10-23 (3 pond.) best KOOLZAAD, op Houw onder Cornwerd; den TOP of het GRASGEWAS van 1-46-97 (4 pond.) Greidland aldaar; van 1-92-90 (5$\frac{1}{4}$ pond.) Greidland *de Fenne*, op Haijum onder Wons, van 2-20-46 (6 pond.) Greidland aldaar, van 0-64-30 (1$\frac{3}{4}$ pond.) Greidland, *de Kleine Terp*, aldaar; de 3 laatste perceelen afkomstig uit de verkochte Zathe van de Wed. J. A. Wiersma, en waarvan te gelijk de NAWEIDE zal worden **verhuurd**. Informatien ten Kantore van den Heer VERWER te Makkum.

Te huur voor vijf jaren:

Eene uitmuntende GREIDPLAATS, genaamd ***Veldzicht***, te Zweins, groot ongeveer negen en twintig bunders; de Landen St. Petri en de Huizinge 12 Mei 1858 te aanvaarden. Informatien zijn te vernemen bij Jhr. Mr. F. H. VAN BEIJMA THOE KINGMA, Procureur te Heerenveen, franco briefjes vóór 1 September 1857.

Uit de hand te koop:

Eene HUIZINGE, staande op een der beste standen te Dokkum, zeer geschikt voor eene affaire in Goud en Zilver, Manufacturen of Koloniale waren. Te bevragen bij den Boekhandelaar A. SCHAAFSMA aldaar. Brieven franco.

Ter **VERKOOP** wordt aangeboden eene geheel nieuwe plattelands APOTHEEK, ingerigt volgens de Pharmacopæa Neërlandica. Adres den Heer J. B. WALTER, Apotheker te Dokkum. — Franco brieven.

BELANGRIJK BERIGT VOOR WAGENMAKERS EN MASTMAKERS.

60 stuks Zeeuwsche ESSCHEN BOOMEN, van 10 tot 20 duim dik, zijn uit **de hand TE KOOP** bij B. RIJPKEMA, buiten het Hoogënd te Sneek.

NIEUWE DROOGE BAGGERTURF,

echte kwaliteit, tegen **zeer billijke prijzen**, te bekomen uit de Nieuwe Veenderij van D. B. Piers Jz. te Doezum. — Gadingmakenden vervoegen zich bij gemelden PIERS, of bij A. W. VEENSTRA te Stroobos, bij wien steeds Monsters ter bezigtiging voorhanden zullen zijn.

MAC-ADAM en STRAATSTEEN, bij A. BESSEM te *Vollenhove*.

De Ondergeteekende maakt bekend, dat hij zich als GENEES- en HEELMEESTER heeft gevestigd te **Oude Bildtzijl**. S. BRINKHUIS.

BELANGRIJK BERIGT.

Volkomen genezing van Stamelen, Stotteren en overige Spraakgebreken, zonder Medicijnen of Operatien.

In korten tijd kan men van dit even lastig als ongelukkig gebrek voor altijd geholpen zijn, volgens eene nieuwe en tot op heden niet bekende Methode; zelfs voor die lijders, welke vroeger vruchteloos onder behandeling zijn geweest en niet hersteld zijn, waarvan de Ondergeteekende de voldoendste attesten en proeven aan belanghebbenden verschaffen kan. — Consultatien van negen tot twee, en van vier tot zes uur, ten huize van den Heer P. F. JONGSMA, op de Put, no. 248 alhier. Behoeftigen kunnen **kosteloos** geholpen worden. — Brieven *franco*.

J. S. BEER.

Een jong mensch die aan den Constructiewinkel te Delft werkt, werd ziek, had volstrekt geen eetlust, verminderde van dag tot dag en werd onbekwaam voor zijn werk. De Moeder vertelde mij dat hij door het gebruik der **Revalenta** merkelijk aangekomen is en weder geregeld naar zijn werk gaat; zij was zoo gelukkig daarmede dat zij het wel aan iedereen wilde vertellen.

Delft, 6 October 1856. J. T. WAGNER.

De **Revalenta** geneest alle maagkwalen, borstziekten, leveraandoeningen, nier- en blaasongesteldheden, onderbuikskwalen, huiduitslag, zenuwlijden, verzwakkingen, vermagering etc., door de genezende en voedende eigenschappen, die zij in hooge mate bezit.

Men gebruikt ze als ontbijt of avondeten in plaats van ander voedsel. Bij erge ongesteldheden gebruikt men ze meer dan eens. De prijzen zijn 87$\frac{1}{2}$ ct. *f* 2, *f* 3$\frac{1}{2}$, *f* 8 en *f* 16 de Bus.

Amsterdam, Verkoophuis: Assen, H. P. A. v. Gorcum; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dedemsvaart, H. L. v. d. Vegt; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harderwijk, Wed. Tijgoff; Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Hindeloopen, D. de Jong; Heerenveen, J. Overdiep; Kollum, C. Nihot; Leeuwarden, J. H. van Haagen en A. van Wamel; Makkum, J. B. de Boer; Sneek, P. T. Potma, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY *zijn het beste middel voor* ***zeere of open beenen.*** Uittreksel uit eenen brief van Mejufvrouw Simpson, woonachtig te Bramley bij Leeds, gedagteekend 16 October 1852, aan den Professor Holloway. „Mijnheer! Ik had sedert 18 maanden een ziek been met „drie diepe wonden; ik beproefde alle soorten van genees- en heelmiddelen en „was onder behandeling van verscheidene heelmeesters hier en te Leeds, doch „zonder gevolg. Eindelijk raadde men mij aan uwe Zalf en Pillen te gebruiken, „en ik gevoel mij gelukkig te kunnen zeggen, dat door deze onschatbare middelen, mijn been volkomen is genezen, en thans sterker is dan ooit.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; J. C. H. van Harinxma, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; Londen, Holloway's Etablissement Strand 224, en New-York, 80 Maiden Lane.

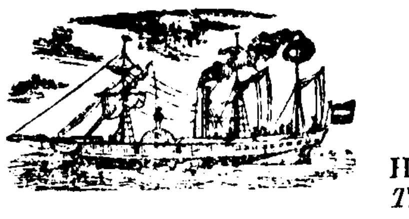

STOOMVAART VAN HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** den 27 Junij.

Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij I. & S. WIARDA.

Harlingen, den 22 Junij 1857.

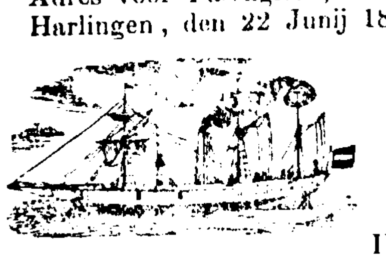

STOOMVAART van HARLINGEN op NEW-CASTLE en LEITH.

Het nieuwe ijzeren **STOOMSCHIP** van de ***North of Europe Company***, *EIDER*, Kapt. JOSEPH MANNING, zal vertrekken:

naar NEW-CASTLE, *Zaturdag 27 Junij e. k.*

„ LEITH, *Woensdag 8 Julij e. k.*

Adres bij de Agenten VAN OPPEN'S ZONEN.

HARDDRAVERIJ TE LEMMER.

Met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur gedenken de Logementhouders en eenige Liefhebbers aldaar, op Donderdag den 25 Junij 1857, des namiddags om twee uur, te laten Verharddraven:

Een brillante ZILVEREN TAFEL-TABAKSPOT en DITO KOMFOOR.

Paarden, welke geen Prijs of hoogstens een, bestaande in Goud of Zilver, gewonnen hebben (als driejarig uitgezonderd) zullen worden toegelaten.

Aangifte des morgens elf uur, bij ADEMA in het Posthuis.

BILLARDPARTIJ

op Woensdag 24 Junij e. k., om een ***fraaije PRIJS en PREMIE***, waartoe de Liefhebbers vriendelijk worden uitgenoodigd ten huize van den Kastelein R. J. JAGER, op de Lanen te Harlingen.

Tegen Augustus of September e. k. wordt voor den nieuw op te rigten STOOM OLIE-MOLEN van den Ondergeteekende, **gevraagd:**

Een MEESTERKNECHT, een MIDDELKNECHT en een ONDERKNECHT, voorzien van bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag; adres, liefst in persoon, of met *franco* brief.

Dockum, Junij 1857. D. W. KEUNING.

30 TIMMER- en METSELAARSKNECHTEN kunnen dadelijk voor het geheele jaar werk bekomen bij Gebr. J. en J. POSTHUMA te Harlingen.

Een TIMMER- en METSELAARSKNECHT, die zijn werk grondig verstaat, kan vast werk bekomen bij DIRK PHEIFER, Mr. Timmerman te Holwerd.

Er wordt gevraagd, liefst dadelijk, een TWEEDE ONDERKNECHT op een Houtzaagmolen, welke 2 à 3 jaren bij het vak is werkzaam geweest. Adres in persoon of franco brieven bij J. R. VISSER te Workum.

AUKE DE JONG te Welsrijp verlangt ten spoedigsten een VERWERSKNECHT.

R. P. SEVENSMA, Mr. Bakker te Sneek, vraagt een ONDERKNECHT. Brieven franco of in persoon bij bovengenoemden te bevragen.

*** HEDEN VERSCHIJNT:

WET OP DE JAGT EN VISSCHERIJ.

IN ZAK FORMAAT à 10 CENTS; gedrukt en uitgegeven bij G. T. N. SURINGAR te Leeuwarden, en in de meeste Boekwinkels verkrijgbaar gesteld.

********* Ingevolge besluit van HH. Gedeputeerde Staten van Friesland heeft de Ondergeteekende eene Inteekening opengesteld op een *Alphabetisch Register op het* **GROOT PLAKKAAT- en CHARTERBOEK van FRIESLAND**, bewerkt door den Heer J. VAN LEEUWEN, waarvan de prijs, voor 5 à 600 bladz., gesteld is op slechts *f* 2.50. Daar het gebruik van het belangrijke Charterboek door dit Register zeer zal worden bevorderd, zoo wordt deze uitgave der algemeene deelneming bijzonder aanbevolen.

Leeuwarden, Junij 1857. W. EEKHOFF.

********* Heden is verschenen de **derde** druk van het

VREEMDSTE BOEK.

Zonderlinge en merkwaardige verhalen uit het leven van JEZUS CHRISTUS, bevattende bijzonderheden welke de Evangelisten niet beschreven hebben. Naar handschriften van **Jozef van Arimathea** EN **Nicodemus** bewerkt. Naar het Hoogduitsch. Prijs 80 Cts.

In verbazend korten tijd werden van dit zonderlinge Boek 2000 Exemplaren verkocht. Thans is het op nieuw in alle Boekwinkels te bekomen.

********* Bij H. A. M. ROELANTS te Schiedam, ziet het licht, eene

GOEDKOOPE UITGAVE VAN HEINRICH ZSCHOKKE'S UITGEZOCHTE VERHALEN.

HIERVAN IS REEDS VERSCHENEN:

I. **GROOTE KLEINIGHEDEN.** INHOUD: Het huisgezin van den Hernhutter. — Een gek uit de negentiende eeuw. — Kleine oorzaken. — De vorstenblik. — Het is best mogelijk.

II. **OUD EN NIEUW.** INHOUD: De millionnair. — Het ongehoorde wonder. — Blondijn van Namen. — Twaalf uren in doodsangst. — De walburgsnacht. — De avond voor het huwelijk. — De Boon.

III. **ERNST EN LUIM.** INHOUD: De stichting van Maryland. — Eene landverhuizing naar Amerika. — Hans Wind. — De herberg te Cransac. — IJslandsche brieven. — Grootheid geen geluk.

IV. **WEZEN EN SCHIJN.** INHOUD: Een keizer die burger werd. — Aan Rosais over voorgevoelens en beschermgeesten. — De Koning van Akim. — Voorteekenen. — De Prinses van Wolfenbuttel. — De lamp van Anaxagoras en de russische vorstin. — Euphrasia, over den naroem.

De prijs van ieder Deel, dat afzonderlijk verkrijgbaar is, en circa 350 pagina's druk bevat, is *f* 1.80, en in keurig linnen banden *f* 2.20.

*** DE HOLLANDSCHE SOCIETEIT VAN LEVENSVERZEKERINGEN,

opgerigt in den jare 1807 te Amsterdam,

gaat, blijkens de Tarieven, verkrijgbaar ten Kantore der Directie en bij H. H. Correspondenten, CONTRACTEN VAN LEVENSVERZEKERING van onderscheiden aard aan; — verzekert WEDUWEN- en WEEZEN-PENSIOENEN; — en geeft LIJFRENTE-BRIEVEN uit, zoowel dadelijk ingaande als uitgestelde.

De Directeur,

P. LANGERHUIZEN,

Kantoor, Reguliers Dwarsstraat bij het Koningsplein, X, no. 301.

Correspondenten in de provincie FRIESLAND:

Te LEEUWARDEN	de Heer	Mr. Æ. M. DE SWART.
„ FRANEKER . , ...	„ „	Mr. A. TELTING.
„ HARLINGEN	„ „	C. TEVES.
„ HEERENVEEN	„ „	Mr. P. TEN BEHM WENTHOLT.
„ SNEEK	„ Heeren	BRUNINGS & TEN CATE.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS SMEDING.